



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKTORAT ZA TRAJNOSTNO MOBILNOST IN PROMETNO POLITIKO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00

F: 01 478 81 39

E: gp.mzip@gov.si

www.mzip.gov.si

**Urad Vlade Republike Slovenije za
komuniciranje**
Gregorčičeva ulica 25
1000 Ljubljana

Številka: 010-75/2019/29

Datum: 06.11.2019

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 10399-255: Brezplačni javni prevoz - pojasnilo

Uvodoma želimo najprej poudariti, da je mestni promet v pristojnosti občin.

V zvezi z medkrajevnim prometom smo na Ministrstvu za infrastrukturo že pred časom razmišljali o možnosti, da se ob posameznih dogodkih povezanih s trajnostno mobilnostjo (kot je to primer v času Evropskega tedna mobilnosti - ETM) uvede brezplačni javni prevoz. Zato smo spomladi 2019 to možnost tudi predvideli ob pripravi Uredbe o načinu izvajanja gospodarske javne službe, javni linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu, o koncesiji te javne službe in o ureditvi sistema enotne vozovnice. Vendar je zadevo potrebno še tehnično urediti, da bodo v določenem času (npr. v času ETM) veljale druge tarife. To se sicer da za ta izoliran primer urediti, vendar se nato postavlja vprašanje ali bo zato npr. v septembru tudi mesečna karta cenejša, saj bo prevoz teden dni brezplačen. V obratnem primeru, bodo dijaki, študentje in ostali imetniki mesečnih vozovnic na slabšem.

V kolikor pa je mišljena stalna uvedba brezplačnega javnega potniškega prometa, kot je to storila Estonija, je potrebno poudariti, da tam izkušnje s tem niso najbolj bleščeče. Estonska prestolnica Talin je v letu 2013 uvedla brezplačni javni prevoz na območju širšega mestnega območja, od 1. julija 2018 pa je brezplačen prevoz omogočen po vsej državi. Dežele se same odločajo o uvedbi brezplačnega avtobusnega prevoza potnikov. Po dosegljivih podatkih ga je doslej uvedlo 11 od 15 dežel.

Prvi rezultati:

Mesto Talin beleži 20 mio EUR dodatnih prihodkov z uvedbo brezplačnega prevoza, ker se je povečalo število ljudi, ki so registrirani kot prebivalci Talina. Ob koncu leta 2012, torej preden so uvedli brezplačni prevoz, je imel Talin približno 416 tisoč prebivalcev, danes jih je nekaj manj kot 450 tisoč. Za vsakega od novo prijavljenih prebivalcev dobi Talin na leto 1000 EUR davka na dohodek. Vprašanje torej je, ali niso estonsko prestolnico vodili ti vzgibi za uvedbo brezplačnega JPP?

Odločitev za brezplačen prevoz so v Talinu sprejeli na referendumu. Z uvedbo so postali največje mesto na svetu z brezplačnim prevozom. Vse kar so morali prebivalci narediti je bilo to, da so se registrirali kot prebivalci mesta in plačali dva evra za "zeleno karto". Da bi javni prevoz naredili še privlačnejši, so v Talinu sprejeli številne ukrepe. Javni prevoz ima prednost pred drugimi oblikami prevoza na še več cestah, razširili so mrežo linij, povečali so frekvenco prevozov, nadgradili vozni park in zgradili več postajališč.

Pozitivni učinki:

- finančna uspešnost uvedbe zaradi preusmeritve davka na dohodek v mestno blagajno,
- za potovanje z javnim prevozom namesto z osebnim avtomobilom se je odločilo za 8% več ljudi in
- število potnikov javnega prevoza se je povečalo za 14%.

Negativni učinki:

- za 40 % se je zmanjšalo število ljudi, ki opravijo potovanja peš (zdravstveni vidik) in
- za 31 % se je povečalo število km, ki jih opravijo z osebnimi avtomobili (daljša potovanja zaradi nakupov in prostega časa).

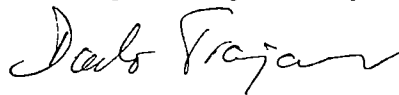
Iz navedenega sledi, da je potrebno uvedbo brezplačnega JPP dobro premisliti, saj cenejša ali brezplačna vozovnica ni edino merilo privlačnosti JPP, ampak so tu še drugi faktorji.

S spoštovanjem,

Pripravil:
mag. Matjaž Vrčko



Darko Trajanov
v.d. generalnega direktorja



Poslati:

- naslovníku, po e-pošti
- zbirka dok. gradiva